Incipit plogus in librũ de amore librorũ qui
dicitur philobiblon

UNiuerſis xpĩfidelibus ad q̃s pñ
tis ſcripture tenor puenerit. Ri
chardus de buri miſeratione di
uina duuelmẽſis Epũs. Salutẽ
ĩ dño ſempiternam piamqꝫ ipſi
us preſentare memoriam corã deo. in vita pi
ter et poſt fata Quid retribuam domino p oĩ
bus que r̃tribuit michi deuotiſſime ĩueſtigat
pſalmiſta Rex inuictus et eximi⁹ pphetarum
In qua queſtione g̃tiſſima ſemet ipſum reddi
torem volũtarium debitorem multipharium et
ſaniorem optãtem ɔſiliarium recognoſcit. cõ
cordans cũ ariſtotele phõrum principe q̃ om
nem de agibilib⁹ queſtionem ɔſilium probat
eſſe tercio et ſexto ethicorũ Sane ſi ppheta
tam mirabilis ſecretorũ preſcius dĩnorum pre
cõſulere volebat tã ſollicite. quõ grate poſſet
gratis data refũdere Quid nos rudes regraci
atores et auidiſſimi receptores onuſti diuinis
bñficijs infinitis poterim⁹ digni⁹ velle Pro
culdubio deliberatione ſollerti et circũſpectiõe
multiplici inuitato p̃mitus ſpiritu ſeptiformi
q̃ten⁹ in noſtra meditatione ignis illuminãs

LANDES- UND STADT-BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

exardeſcat viā impedibilem preuidere debem⁹
attenci⁹ · quo largitor omnium de collatis mu
neribus ſuis ſponte veneretur r̄ciproce · proxi
mus r̄leuetur ab onere · ⁊ r̄atus contractus ꝑ
peccantes cotidie elemoſinarum r̄medijs r̄di
matur · Huius ergo deuotionis monitione pre
uentus ab eo · q̄ ſol⁹ bonā hominis ⁊ p̄uenit vo
luntatem ⁊ ꝑficit · ſine quo nec ſufficiencia ſup
petit cogitandi · cuius quidquid boni fecerim⁹
non ambigimus eſſe munus · diligenter tam
penes nos ꝙ̄ cū alijs inquirendo diſcuſſimus ·
quod inter diuerſorum generum pietatis offi
cia primo gradu placeret altiſſimo · prodeſſꝫ
qꝫ pocius eccleſie militanti · Et ecce mox noſ
tre conſiderationis aſſpectibus grex occurrit
ſcolarium elegorū · quin pocius electorum in
quibus deus artifex · et ancilla natura · morū
optimorum · et ſcienciarum celebrium planta
uerūt radices · Sed ita eos rei familiaris op
preſſit penuria · ꝙ obſtante fortuna contrari
a · ſemina tam fecunda virtutū in inculto iuuen
tutis agro roris debiti non rigata fauore · areſ
cere compelluntur · Quo fit · vt lateat in ob
ſcuris condita · virtus clara · vt verbis allu
damus Boecij · · Et ardentes lucerne · non
ponuntur ſub modio · Sed itaqꝫ pre defectu

olei penitus extīguūtur Sic ager in vere flo
riger ante meſſem exaruit Sic frumenta ilo
lium ·et vites degenerant in labruſcas· Ac ſic
in oleaſtros oliue ſilueſcūt · Marceſcunt om
nino tenelle trabecule et qui in fortes colump
nas eccleſie poterant excreuiſſe ſubtilis inge
nij capacitate dotati ſtudiorum gignaſia dere
linqunt Sola invidia nouercante repelluntur
a philoſophie nectareo poculo violenter· quā
primo guſtauerunt ipſo guſtu feruencius ſiti
bundi liberalibus artib; abiles · et ſcripturis
tantum diſpoſiti cōtemplandis orbati neceſſa
riorū ſubſidijs quaſi quadam apoſtaſie ſpecie
ad artes mechanicas ꝓpter victus ſolius ſuf
fragia ad eccleſie diſpendium et tocius cleri
vilipendium reuertuntur· Sic mater eccleſia
pariendo filios abortire ꝯpellitur· quinymmo
ab vtero fetus informis menſtruoſe diſrumpi
tur· Et pro paucis minimiſq; quib; cōtētatur
natura · alumpnos amittit egregios poſtea
ꝓmouendos in pugiles fidei et adlethas Heu
quam repente tela ſuccidituꝛ· dū texentis ma
nus ceditur Heu ꝙ ſol eclipſatur ī aurora cla
riſſima · et planeta progrediens regiratur re
trograde · Ac naturā et ſpeciem vere ſtelle pre
tendens ſubito decidit et fit a ſub· Quid poteſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pius homo intueri miſeriꝰ q̃d miſericordie viſ
cera penetrabit acuciꝰ. q̃d cor cōgelatū minꝰ
incalentes guttas r̃ſoluet faciliꝰ. Amplius ar
guentes a ſenſu cōtrario. q̄tū profuit toti rei
publice criſtiane nō quidē ſardanapalli delici
is neq; creſi diuicijs enutrire ſtudētes. ſed me
lius mediocritate ſcolaſtica. ſuffragari paupe
ribꝰ ex euētu preterito r̃cordemur. Quot ocu
lis vidimus quot. ex ſcripturis collegimꝰ. nul
la ſuorum nataliū claritate fulgentes. nullius
hereditatis ſucceſſione gaudētes. ſed tantū ꝓ
borū virorū pietate ſuffultos. apoſtolicas ca
thedras meruiſſe. ſubiectis fidelibꝰ prefuiſſe
probiſſime. ſuperborū ⁊ humiliū colla iugo ec
cleſiaſtico ſubieciſſe. et procuraſſe propēſius
eccleſie libertatē. Quamobrē perluſtratis hu
manis egeſtatibꝰ vſqueq̃q; caritatiue conſide
rationis intuitu. huic tam caliginoſo generi
hominum. in quibus tamē tanta redolet ſpes
profectus eccleſie. preelegit peculiariter noſ
tre cōpaſſionis affectio piū ferre preſidiū. et
eiſdem non ſolum de neceſſarijs victui. verum
multomagis de libris vtiliſſimis ſtudio pro
uidere. Ad hunc effectum acceptiſſimū coram
domino. noſtra iam ab olim vigilauit intenti
o indefeſſa. Hic quidem amor extaticus tam

potenter nos rapuit. vt terrenis aliis abdica
tis ab animo acquirendorum libroꝝ ſolummo
do flagremus affectu. Vt ergo noſtri finis in
tentio. tam poſteris pateat q̄ modernis. et
ora loquentium peruerſa quantū ad nos per
tinet obſtruamꝰ perpetuo. tractatum peruu
lum edidimus. ſtilo q̄dā leuiſſimo moderno
rum Eſt enim ridiculum rethoricis. quando
leuis materia ſcribitur grādi ſtilo. Qui trac
tatus. amorem. quem ad libros habuimus ab
exceſſu purgabit. deuotionis intente ꝓpoſitū
ꝓpalabit. et circūſtantias facti noſtri per vi
ginti diuiſi capittula. luce clarius enarrabit
Quia vero de librorum amore pn̄cipaliter diſ
ſerit. placuit nobis more veterum latinorum
ipſum greco vocabulo philobiblon amicabilit̄
nuncupare ¶ Explicit prologus de commendati
one ſapientie ⁊ librorum in quibus ſapientia
habitat

¶ Capittulum primum

Theſaurus deſiderabilis ſapientie ⁊ ſciē
quē omnes homīēs per inſtinctum na
ture deſiderant. cunctas mundi trāſcendit di
uicias infinite. Cuius reſpectu lapides precioſi
vileſcunt. in cuius comperatione argentū lu
teſcit et aurū obriſum exigua fit arena. Cuius
ſplendore tenebreſcunt viſui ſol et luna. cuius